

У К Р А Ї Н А
ДЕРЖАВНА НАДЗВИЧАЙНА ПРОТИЕПІЗООТИЧНА КОМІСІЯ
ПРИ ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ДЕРЖАВНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

ПРОТОКОЛ № 3 – 2016
засідання
від 16 вересня 2016 року

Присутні:

члени Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії (далі-Комісії, ДНПК):
Барабаш А.П., Безрукий Є.С., Богоніс В.В., Васильків О.Б., Дністрян О.С.,
Крисак І.Б., Крушельницький З.В., Марків В.І., Стравський Я.С.

Запрошені:

Виконувачі обов'язків начальників управлінь Держпродспоживслужби в
районах та місті Тернополі – всього 18 чол.;

Власники свиногосподарств: 51 чол.;

Дейнеко Олександр Степанович - державний інспектор Державної екологічної
інспекції в області;

Катрун Богдан Ярославович - начальник відділу управління превентивної
діяльності Головного управління Національної поліції в області;

Кічак Василь Васильович - заступник директора департаменту
агропромислового розвитку облдержадміністрації;

Синиця Галина Богданівна - головний спеціаліст управління екології та
природних ресурсів обласної державної адміністрації;

Хемич Олег Васильович - співробітник СБУ.

Крисак І.Б. – ознайомив учасників з порядком денним, наголосив, що засідання є позаплановим, оскільки зв'язане із спалахами африканської чуми свиней (далі-АЧС) в Рівненській та Волинській областях, що несе загрозу занесення збудника на територію Тернопільщини. Він також наголосив присутнім, що профілактика АЧС є питанням державної ваги і вказав на проведену недавно Першим віце-прем'єр-міністром загальнодержавну селекторну нараду, де широко висвітлювалось питання епізоотичної ситуації в Україні щодо АЧС та було накреслено основні шляхи запобігання хворобі.

- 1. Ситуація щодо африканської чуми свиней в Україні, заходи щодо запобігання спалаху хвороби на території Тернопільської області. Співпраця всіх зацікавлених служб, у випадку підозріння та спалаху хвороби.**

Марків В.І. нагадав присутнім про причин виникнення та механізми передачі збудника хвороби, проінформував про епізоотичну ситуацію в Україні щодо АЧС, наголосив про перші спалахи хвороби, які мали місце на території Рівненської і Волинської областей, а також повторні спалахи на території областей, вже неблагополучних щодо АЧС. Доповідач вказав, що неконтрольоване перевезення свиней і продукції свинарства з неблагополучних зон, а також стихійна торгівля були головними причинами спалаху АЧС в областях, які були, або досі являються

неблагополучними. Він також наголосив на закритий режим роботи ферм, як основний метод профілактики АЧС та вказав на недостатній рівень захищеності свиного господарств, розташованих на території області, зокрема – на відсутність санпропускників та дезванн при заїзді на їх територію. До категорії з особливим ступенем ризику він відніс підсобні господарства, організацій та лікувальних закладів, а також пенітенціарної служби, де найчастіше проводиться годівля боєнськими та кухонними відходами. Далі доповідач проінформував про заходи, які вживаються службою ветеринарної медицини для контролю за ситуацією щодо АЧС та запобігання хворобі, зокрема – моніторингові дослідження, роз'яснювальна робота серед населення, заходи інспекторського впливу до порушників законодавства.

В обговоренні взяли участь члени ДНПК та запрошені:

Богоніс В.В. наголосив що значну роль у передачі вірусу АЧС відіграють люди, особливо ті, що перебували на неблагополучних територіях, зокрема відпочивальники, які повертаються з південних областей і можуть перевозити з собою інфіковані продукти тваринного походження, які можуть потрапити в годівлю свиням і викликати захворювання. Він також наголосив, що лише закритий режим роботи та дотримання ветеринарно-санітарних правил для свиного господарств може вберегти галузь свинарства від АЧС та відвести загрозу її знищення.

Дністрян О.С. наголосив, що найбільша небезпека і загроза АЧС йде від малих господарств, які через недотримання закритого режиму роботи перебувають у найбільшому ризику і наголосив, що у Волинській та Рівненській областях захворювання починалось саме з дрібних господарств населення. Він також звернув увагу на проблему стихійної торгівлі, яка поширена в області і несе загрозу не тільки спалахів і поширення АЧС, а виникнення різних хвороб серед населення. Ним було також відзначено, що в Україні нема законодавства, яке б регулювало документацію на підтвердження безпечності харчових продуктів.

Хрустовський С.П. – директор ТОВ «Сідлон» с.Нижчі Луб'янки Збаразького р-ну висловив сумнів, щодо доцільності знищення всіх свиней в неблагополучній зоні при спалаху АЧС.

Березовський Р.З. – заступник директора ПАП «Агропродсервіс» с.Настасів Тернопільського р-ну назвав причиною спалаху і поширення АЧС - дрібні індивідуальні господарства, де є факти недотримання ветеринарного законодавства. Він також відзначив, що в господарствах, які працюють у закритому режимі і де працює сувора пропускна система, навіть знаходячись в зонах захисту і нагляду, можна не проводити забою всього свинопоголів'я.

Богоніс В.В. нагадав, що такий дозвіл може бути передбачений новою інструкцією з профілактики АЧС, яка на даний час ще не є чинною.

Шаповалов І.Г. – директор ПП «Шаповалов» с.Нижчі Луб'янки Збаразького р-ну сказав, що основними факторами поширення збудника АЧС є продукція невідомого походження, а також дикі кабани, продукція від яких, добута незаконним (браконьєрським) способом, часто потрапляє в заклади торгівлі та громадського харчування.

Вільчинський І.Б. – в.о. начальника управління Держпродспоживслужби в Чортківському районі навів приклади, що часто громадяни, з метою скорочення проїзду, проїжджають приватним автотранспортом поблизу свиного господарств, чим несуть загрозу занесення збудників хвороб на ферми і запропонував такі, самовільно створені дороги, перекрити (перекопати), або обладнати дезваннами, які постійно підтримувати в робочому стані.

Фрич О.І. – керівник ПАП «Фортуна» с.Свидова Чортківського р-ну назвала одною з причин виникнення АЧС – дрібні індивідуальні господарства і запропонувала створити такі податкові умови, щоб їх власникам було не вигідно займатись цим бізнесом.

Крисак І.Б., підсумовуючи обговорення, сказав, що керівництво області не може прийняти пропозиції податкового тиску на власників індивідуальних господарств, оскільки кожна людина має право власності і більшість сільськогосподарської продукції, яка виробляється в області, виходить саме з дрібнотоварних господарств. На пропозицію Вільчинського І.Б. він наголосив, що питання облаштування біля свиного господарств дезванн може бути вирішене спільно керівниками свиного господарств та органами місцевого самоврядування. Далі він зачитав проект рішення ДНПК з першого питання.

Враховуючи вищевикладене, Державна надзвичайна протиепізоотична комісія прийняла з 1-го питання наступне рішення:

1. Вважати ситуацію щодо АЧС на території області загрозовою.
2. Рекомендувати керівникам та власникам спеціалізованих свиного господарств:
  - 1) забезпечити закритий режим роботи належних їм господарств, обладнати перед входом у свинарники дезмати і регулярно заправляти їх дезрозчином;
  - 2) визначити поіменний список осіб, яким дозволено заходити в тваринницькі приміщення та на територію ферми;
  - 3) забезпечити тваринників двома змінними комплектами спецодягу і спецвзуття, налагодити централізоване прання на фермі, не дозволяти виносити спецодяг та спецвзуття з території свиного господарства;
  - 4) працівникам ферм, які постійно контактують з тваринами, заборонити утримувати свиней в домашніх господарствах і не дозволяти їм приносити на ферми, для власного харчування, продуктів тваринного походження;

- 5) не допускати посторонніх осіб та бродячих тварин на територію свиногосподарств;
- 6) не допускати годівлі свиней боєнськими та кухонними відходами, в тому числі провареними;
- 7) не підтримувати міжгосподарських зв'язків з регіонами, неблагополучним щодо АЧС і не направляти на забійні підприємства свиней у ті регіони, де реєструвались спалахи АЧС;
- 8) закупівлю свиней з-за меж області проводити лише після підтвердження епізоотичного благополуччя господарств–постачальників та територій, де вони розташовані;
- 9) не практикувати вигульного утримання свиней;
- 10) при виявленні хворих та загиблих свиней - негайно інформувати державну службу ветеринарної медицини.
- 11) утилізацію трупів свиней проводити лише на ветсанзаводах, відповідно до складених угод;

Термін виконання – постійно.

- 12) спільно з керівниками органів місцевого самоврядування розглянути питання про можливість облаштування дезванн на об'їзних дорогах, розташованих поблизу ферм.

Термін виконання – до 1.10.2016 р.

2. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області:

- 1) забезпечити проведення моніторингових досліджень на африканську і класичну чуму свиней у господарствах та дикій фауні;

Термін виконання – постійно, відповідно до

Плану протиепізоотичних заходів та із врахуванням зміни епізоотичної ситуації

- 2) при отриманні повідомлень про загибель свиней, виїжджати на місце для в'ясування ситуації та встановлення причин захворювання;

Термін виконання – негайно

- 3) переглянути готовність в районах особового складу спеціалістів державної служби ветеринарної медицини, які будуть залучені в роботу, у разі потреби створення ветеринарних та поліцейських постів, перевірити справність дезустановок та наявність у ветустановах резерву деззасобів.

Термін виконання – до 25.09.2016 р.

- 4) провести перевірку наявності в районних лікарнях ветеринарної медицини засобів для евтаназії свиней, переглянути їх терміни придатності та, при необхідності, поновити потрібну кількість;

Термін виконання – до 25.09.2016 р.

- 5) проводити роз'яснювальну роботу серед населення (преса, радіо, спеціальні листівки) про небезпеку АЧС та методи її профілактики.

Термін виконання – постійно

4. Головному управлінню Національної поліції в області:

- 1) враховуючи загрозову епізоотичну ситуації щодо АЧС, вивчити можливість створення на основних автошляхах, які виходять з Волинської та Рівненської у Тернопільську область, спільних ветеринарних і поліцейських постів, для недопущення завезення в область свиней та продукції свинарства із неблагополучних територій;
- 2) перевірити готовність особового складу працівників поліції, які можуть бути залучені в роботу вищевказаних постів та у проведення оздоровчих заходів при спалаху АЧС;

Термін виконання – до 25.09.2016 р.

5. Службі автомобільних доріг:

- 1) перевірити наявність відповідних обмежувальних дорожніх знаків та засобів для нанесення розміток, у разі створення постів.

Термін виконання – до 25.09.2016 р.

6. Управлінню Державної служби України з надзвичайних ситуацій в області:

- 1) перевірити наявність і готовність технічних засобів, які, у випадку спалаху хвороби, будуть залучені для роботи у вогнищі інфекції;
- 2) перевірити готовність особового складу працівників, які будуть залучені в роботу вищевказаних постів та у проведення оздоровчих заходів в карантинних зонах при спалаху АЧС;

Термін виконання – до 25.09.2016 р.

8. Керівникам органів місцевого самоврядування:

- 1) вживати невідкладних заходів щодо недопущення функціонування «стихійних ринків» з реалізації тварин і продукції тваринного походження ;

Термін виконання – постійно

- 2) визначити список осіб, які можуть бути задіяні в обліку та вилученні свинопоголів'я в інд. господарствах населення, у разі спалаху АЧС.

Термін виконання – до 25.09.2016 р.

9. Виконувачу обов'язків начальника Головного управління Держдпродслужби в області, начальнику обласного управління лісового і мисливського господарства, начальнику управління ДСНС України в області та начальнику Головного управління Національної поліції в області переглянути, при необхідності внести корективи та затвердити **«План спільних оперативних дій служб, які, у випадку спалаху африканської чуми свиней на території Тернопільської області, будуть задіяні у проведенні заходів з локалізації джерела збудника та ліквідації захворювання»**, після чого даний план подати на затвердження голові ДНПК при облдержадміністрації.

2. Епізоотична ситуація в Європі і світі щодо нодулярного дерматиту та методи його профілактики.

З інформацією виступив **Марків В.І.** Він назвав причини та механізм передачі збудника, розповів про клінічні ознаки хвороби, коротко навів історію виникнення і поширення, зробив перелік країн, в яких реєструється захворювання. Доповідач вказав на небезпеку, що виникла, у зв'язку із загостренням в Європі і світі епізоотичної ситуації щодо нодулярного дерматиту великої рогатої худоби, наголосив на спалахи хвороби в державах, які межують з Україною та загрозу занесення збудника в Україну, а також методи профілактики хвороби.

Враховуючи вищевикладене, Державна надзвичайна протиепізоотична комісія прийняла з II-го питання наступне рішення:

1. Власникам (керівникам) господарств з утримання великої рогатої худоби:

- 1) тварин, які випасаються, або утримуються на оборах, попередньо обробляти інсектицидами, або препаратами для відлякування комах (репелентами);
- 2) при будь-яких симптомах поразення шкіри у тварин – негайно повідомляти спеціаліста державної служби ветмедицини;
- 3) про наміри закупівлі худоби за кордоном – заздалегідь повідомляти територіальні органи Держпродспоживслужби України;

2. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області, при отриманні інформації про випадки масових поразень шкіри у ВРХ, негайно виїжджати на місце для в'яснення причин захворювання

Головам районних державних адміністрацій, Тернопільському, Бережанському, Кременецькому та Чортківському міським головам, довести даний протокол до керівників та власників спеціалізованих свиногосподарств та господарств з утримання великої рогатої худоби, керівників забійних і переробних підприємств та закладів торгівлі, які знаходяться на їх територіях, а також до органів місцевого самоврядування.

Крисак І.Б. ставить на голосування проект рішення ДНПК.

Голсували: «за» - 9 членів ДНПК;
«проти» - немає;
«утримались» - немає.

Голова Комісії

І.Б. Крисак

Секретар Комісії

В.І. Марків